

Nr. 246/07.04.2023

Către: **Ministerul Sănătății**
În atenția: **Domnului ministru, Prof. univ. dr. Alexandru Rafila**

Stimate domnule ministru,

Subscrisa **FUNDAȚIA PENTRU APĂRAREA CETĂȚENILOR ÎMPOTRIVA ABUZURILOR STATULUI (FACIAS)**, persoană juridică română, cu sediul în Româna, București, Șos. Ghe. Ionescu Sisești nr. 70E, sector 1, cod fiscal 14083502, organizație non-guvernamentală, non-profit și apolitică, reprezentată de [REDACTED] în calitate de Președinte, în baza dispozițiilor Ordonanței nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, formulăm prezenta,

CERERE

prin intermediul căreia vă solicităm să dispuneți:

- I. **Elaborarea și adoptarea unei proceduri specifice care să garanteze respectarea dreptului pacientului de a fi informat într-un mod complet, corect și clar, precum și reguli clare pentru obținerea consimțământului informat al pacientului, într-un termen rezonabil de la comunicarea prezentei.**
- II. **Stabilirea obligațiilor specifice pe care medicul le are față de pacienții săi, prin tezele de reglementare următoare:**
 - a) **Să respecte opiniile, intimitatea, și autonomia pacientului.**
 - b) **Să încerce să înțeleagă nevoile pacientului.**
 - c) **Să obțină o descriere completă a motivului principal al vizitei din perspective biologice și psihosociale.**
 - d) **Să evalueze nevoia de informații a pacientului.**
 - e) **Să împărtășească informațiile relevante pentru pacient.**
 - f) **Să depășească barierele de înțelegere ale pacientului (limba, alfabetizarea în domeniul sănătății, dizabilități de văz, auz etc).**
 - g) **Să găsească modalități de a face pacientul să înțeleagă ceea ce îi transmiteți.**
 - h) **Să furnizeze resurse informaționale și să susțină pacientul în utilizarea lor.**
 - i) **Să asiste pacientul pentru analizarea informațiilor și să susțină implicarea lui în luarea deciziilor.**
 - j) **Să propună un plan de acțiune colaborativ.**
 - k) **Să evalueze interesul pacientului și gradul de dependență al acestuia.**
 - l) **Să ofere sfaturi legate de nevoia de informații, abilitatea de a face față tratamentului, strategii de succes.**

- m) Să ajungă la un acord asupra următoarele etape.
 - n) Să asiste pacientul în obținerea autonomiei și a gestionării proprii a problemelor.
 - o) Să ofere asistență în obținerea suportului de îngrijire.
- III. Stabilirea unor norme specifice care să reglementeze modalitatea răspunderii juridice.
- IV. Stabilirea în sarcina instituțiilor medicale obligativitatea de a adopta norme interne pentru responsabilizarea personalului medical în relația medic-pacient.

Totodată, vă solicităm să ne comunicați termenul pentru elaborarea actelor normative solicitate și calendarul procesului legislativ.

MOTIVELE CERERII:

Orice pacient are dreptul legal de a fi informat asupra stării sale de sănătate, a intervențiilor medicale propuse, a riscurilor potențiale ale fiecărei proceduri, a alternativelor existente la procedurile propuse, inclusiv asupra neefectuării tratamentului și nerespectării recomandărilor medicale, precum și cu privire la date despre diagnostic și prognostic.

Pentru a decide însă în cunoștință de cauză pacientul trebuie să fie complet informat asupra stării lui de sănătate, astfel medicul are obligația de a depune toate diligentele pentru ca informația necesară, completă, corectă și clară să ajungă la pacient și acesta să își exprime acordul în cunoștință de cauză.

Potrivit dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 46/2003 drepturilor pacientului, „*Informațiile se aduc la cunoștință pacientului într-un limbaj respectuos, clar, cu minimalizarea terminologiei de specialitate. În cazul în care pacientul nu cunoaște limba română, informațiile i se aduc la cunoștință în limba maternă ori într-o limbă pe care o cunoaște sau, după caz, se va căuta o altă formă de comunicare. Dacă pacientul nu este cetățean român, informațiile i se aduc la cunoștință într-o limbă de circulație internațională sau, după caz, se va căuta o altă formă de comunicare.*”

Normele actuale care reglementează forma și conținutul consimțământului informat al pacientului stabilite prin Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1411/2016 impun completarea unui formular specific intitulat Acordul pacientului informat. Rațiunea legiuitorului a fost de a se asigura printr-un document semnat de pacient ca a fost respectat dreptul acestuia de a fi informat complet înainte de actul medical și că și-a exprimat în mod clar, informat și în deplină cunoștință de cauză consimțământul cu privire la tratamentul ce urmează să i se aplice.

Cu toate acestea, formularul nu poate demonstra toate informațiile necesare ce au fost comunicate pacientului de către medic. În consecință, în lipsa unui document scris care să conțină toată această informație, legea lasă loc riscului neînțelegerilor între medic și pacient, negarantând nici dreptul pacientului la informare completă, nici dreptul medicului împotriva eventualelor abuzuri.

Mai mult, practica arată ca este foarte dificil de demonstrat într-un dosar de malpraxis lipsa informării complete în baza căreia pacientul și-a dat consimțământul. Cel mai adesea se pune întrebarea dacă medicul a explicat în mod complet, corect și folosind un limbaj ce putea fi înțeles de către pacient. În final nu avem decât cuvântul pacientului versus cuvântul medicului.

În lipsa unor proceduri și norme specifice de aplicare, legea este total lipsită de eficiență, întrucât autoritățile/persoanele implicate în procedura nu își pot delimita competențele și sunt lipsite de posibilitatea de a-și stabili propriile proceduri interne pentru executarea obligațiilor ce decurg din lege, deoarece, sunt lipsite de mecanismele de reglementare secundară.

FACIAS, conform scopului statutar, dar și prin activitatea sa constantă din ultimii 14 ani, apără drepturile cetățenilor și urmărește asigurarea transparenței în funcționarea instituțiilor statului, în cazul de față fiind vorba de dreptul la sănătate al fiecărui cetățean, așa cum este reglementat și apărut prin Art. 34 din Constituția României și prin Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

Menționăm că FACIAS este o organizație non-guvernamentală, non-profit și apolitică, partener strategic al Consiliului Europei și al Comisiei Europene prin Asociația Europeană pentru Democrație Locală (ALDA), înființată în anul 2008 este specializată în activități de advocacy în domeniul drepturilor omului. În principal, preocuparea și demersurile noastre vizează apărarea cetățenilor împotriva abuzurilor statului și acționăm în calitate de membru al CIVICUS (World Alliance for Citizen Participation), al FRA (Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale) și al rețelei internaționale Friends of Europe.

Cu deosebită considerație,

Președinte - FACIAS

Anca Sandu

